

KIMITOÖN
KEMIÖNSAARI

Stöd för lärande, uppväxt och skolgång

i förskolan och den grundläggande utbildningen

1.8.2011

Kimitoöns kommun

KIMITOÖNS KOMMUN
Svenska skolsektionen 12.12.2011 § 46/1

**KIMITOÖNS KOMMUNS ÄNDRINGAR OCH KOMPLETTERINGAR AV
GRUNDERNA FÖR LÄROPLANEN FÖR FÖRSKOLAN OCH DEN
GRUNDLÄGGANDE UTBILDNINGEN ENLIGT FÖRESKRIFT 50/011/29.10.2010**

ÄNDRAD OCH KOMPLETTERAD LÄROPLAN

Tas i bruk 1.8.2011

Stöd för lärande och skolgång

sida

<u>11. A</u>	<u>Stöd för lärande och uppväxt i förskolan</u>	<u>5</u>
<u>11. B</u>	<u>Stöd för lärande och skolgång i den grundläggande utbildningen</u>	<u>11</u>
<u>11.1</u>	<u>Mål och beskrivning</u>	<u>11</u>
<u>11.2</u>	<u>Stöd i anslutning till undervisningsarrangemang</u>	<u>11</u>
	Allmänt stöd	11
	Intensifierat stöd	12
	Plan för elevens lärande	13
	Särskilt stöd	14
	Individuell plan	15
<u>11.3</u>	<u>Hur stödbehovet utreds och bedöms</u>	<u>15</u>
	Utredningar, kartläggningar	15
	Möten vid övergång: förskola-åk 1, åk 6-åk 7	16
	Bedömning av stödbehov, beslut om särskilt stöd	16
	Pedagogisk bedömning, intensifierat stöd	16
	Pedagogisk utredning, särskilt stöd	17
<u>11.4</u>	<u>Former av stöd</u>	<u>17</u>
	Stödundervisning	17
	Specialundervisning på deltid	17
	Specialundervisning	18
	Individualisering av lärokursen och befrielser från studier	18
	Förlängd läroplikt	18
	Undervisning enligt verksamhetsområden	19
<u>11.5</u>	<u>Övrigt stöd</u>	<u>19</u>
	Elevhandledning (se kap. 9 s. 144)	19
	Samarbete mellan hem och skola (se kap. 10 s. 147)	19
	Tolknings- och biträdestjänster	19
<u>11.6</u>	<u>Elevvård och främjande av trygghet och säkerhet</u>	<u>19</u>
	Elevvårdsteam	20
	Skolkuratorverksamhet	20
	Skolpsykologverksamhet	21
	Skolhälsovård och tandvård	21

Skolbespisning	21
Trygghet och säkerhet under skoltransporter	21
Meddelande om frånvaro och uppföljning	22
Ordningsregler	22
Förebyggande åtgärder och hanteringsplaner	22
<u>15 Elevbedömning</u>	<u>22</u>
<u>Bilagor</u>	<u>23</u>

Stöd för lärande och skolgång

11. A Stöd för lärande och uppväxt i förskolan

Varje barn i förskoleundervisning har rätt till undervisning med god kvalitet, till handledning samt rätt till tillräckligt stöd för växande och lärande under alla förskolans arbetsdagar. Stödet för uppväxten, den sociala utvecklingen och lärandet innebär att barnets individuella behov beaktas så bra som möjligt. I ordnandet av förskoleundervisningen kan olika lösningar i den pedagogiska miljön, arbetssätt och inlärningskulturen användas. I förskolan används även olika former av stöd som tillämpas enligt behov. I planeringen av stödet beaktas det att barnets behov av stöd kan vara kortvarigt eller mera fortlöpande, att behov av stöd kan finnas på alla nivåer eller variera från delområde till delområde, och att behovet kan variera även under barnets utveckling. Målsättningen för hela perioden av småbarnsfostran är att förstärka utvecklingen av barnets positiva och sunda självuppfattning och att sörja för en jämlik delaktighet i gruppen.

Nivåerna för stöd i förskolan är allmänt stöd, intensifierat stöd och särskilt stöd, liksom inom den grundläggande utbildningen. De gemensamma pedagogiska målsättningarna och en god kvalitet i verksamheten ska för varje barn trygga möjligheten att få det stöd barnet behöver. Avsikten med stödet i förskolan är att förebygga inlärningssvårigheter. Barnet ska ha möjlighet att under förskolan få stöd och handledning av många olika instanser, med problem som gäller speciellt inläringen. När behovet av stöd utreds redan under förskolan underlättar det barnets övergång till den grundläggande utbildningen. Skolan kan förbereda sig till varje elevs skolstart med principen ”det är skolan som är redo för eleven, inte ”det är eleven som ska vara redo för skolan”.

Det allmänna stödet i förskolan

Avsikten med det allmänna stödet i förskolan är att från början se till att varje barn får det stöd som behövs för att kunna utvecklas i sitt lärande och växande på bästa möjliga sätt.

Målsättningen för det allmänna stödet i förskolan är att erbjuda varje barn utmaningar och handledning som främjar barnens sociala utveckling och inläring kontinuerligt. Det är förskolegruppens lärare som har ansvaret för att varje enskilt barn får det stöd och den uppmuntran som krävs för en god utveckling i växandet och lärandet. Genom att hjälpa barnen att upptäcka sina starka sidor och resurser ger man förutsättningar för lärande, en positiv jaguppfattning och arbetsglädje. Vid inledningen av förskoleundervisningen sammankommer elevvårdsgruppen för att kartlägga barnens eventuella behov av stödåtgärder. Efter kartläggningen gör förskolläraren upp en plan för barnens lärande och utveckling. Planen omfattar hela förskolegruppen men vid behov görs även personliga planer upp för barn som behöver något specifikt allmänt stöd.

På det allmänna stödets nivå kan växande och lärande bemötas med differentiering, samarbete mellan lärarna, flexibla grupparrangemang och om så krävs kan även specialläraren eller skolgångsbiträde användas innan man övergår till intensifierat stöd.

Material som kan användas i Kimitoöns kommun för att följa med barnens utveckling och lärande

1. kouluvalmiuden ryhmäkoe / gruppmaterial för utvärdering av skolfärdigheter
2. KPT (kontrolloitu piirros tarkkailu) / KTI (kontrollerad teckne iakttagelse)
3. Kasvunkansiot / Barnet växer -portfolie
4. Minä osaan / Jag kan –materialet.

Med hjälp av materialet utvärderas barnets centrala färdigheter som behövs i inläringen i skolan. Behovet av ett eventuellt ökat stöd utvärderas skilt för varje barn. Under hela förskoleåret följer man med barnets utveckling och inläring. Barnets självutvärdering och lärarens iakttagelser dokumenteras under hela året. På våren genomgås på informationsöverföringsmöten tillsammans med skolans personal förskolans uppgifter om varje barns individuella och gruppens gemensamma behov.

Sammanfattning, det allmänna stödet och ansvarspersoner

Stödåtgärder, differentiering, samarbete	Förskollärare
Diskussion med barnet och vårdnadshavare kring överenskommelser om åtgärder både hemma och i förskolan	Förskollärare
Konsultation av speciallärare / elevvårdgruppen	Förskollärare
Beslut om resurser för elev i behov av allmänt stöd	Pedagogiska ledaren för enheten
Dokumentation av det allmänna stödet	Den lärare som givit stödet
Pedagogisk bedömning görs före intensifierat stöd	Förskollärare i samråd med speciallärare

Det intensifierade stödet i förskolan

Det intensifierade stödet är mångsidigt och regelbundet stöd för inläring, uppväxt och utveckling. Intensifierat stöd ges när det allmänna stödet inte är tillräckligt. Det intensifierade stödet planeras för det enskilda barnet som en helhet. Intensifierat stöd är mera omfattande och fortgår längre än det allmänna stödet. Innan intensifierat stöd kan ges ska förskolläraren göra en pedagogisk bedömning. I den pedagogiska bedömningen ska tillräckligheten och effekten av tidigare stödformer utvärderas. På basen av den pedagogiska bedömningen beslutar elevvårdgruppen om att barnet kan ges intensifierat stöd. En plan för barnets sociala utveckling och lärande görs av förskolans lärare i samråd med vårdnadshavaren. Vid behov kan läraren konsultera expertis på olika specialområden som t.ex. skolpsykolog, hälsovårdare, läkare, talterapeut, socialarbetare m.fl. Man strävar till att ge det intensifierade stödet i barnets egen förskolegrupp och stödtjänsterna ska ordnas så att barnet kan så fullödigt som möjligt delta i sin grupps verksamhet. Målsättningen är en habiliterande vardag för barnet.

I Kimitoöns kommun betonas följande åtgärder inom det intensifierade stödet

1. Flexibla grupparrangemang
2. Differentiering
3. Ökat stöd av speciallärare/specialbarträdgårdslärare
4. Ökat samarbete med hemmet
5. Ökad andel av elevvård för att främja barnets välbefinnande

6. Ökad användning av skolgångsbiträdestjänster.

Bilaga 11.a.1 Pedagogisk bedömning, blankett

Bilaga 11.a.2 Plan för barnets lärande, blankett

Planen för barnets utveckling och lärande görs upp på ovanstående blanketter. I planen framkommer vilka stödåtgärder barnet får och den görs av förskolläraren i samråd med barnet och vårdnadshavaren.

Sammanfattning, det intensifierade stödet och ansvarspersoner

Pedagogisk bedömning görs före intensifierat stöd	Förskolläraren
Yrkesövergripande diskussion om intensifierat stöd	Elevvårdsgruppen
Diskussion med elevens vårdnadshavare om överenskomna åtgärder både hemma och i förskolan	Förskolläraren / hjälp av annan sakkunnig
Uppgörande av plan för lärande, och resursbehovet	Förskolläraren / hjälp av annan sakkunnig
Beslut om resurstilldelning inom förskolans resurser	Pedagogiska ledaren för enheten
Intensifierat stöd inleds	Förskolläraren / speciallärare
Information ges till barnets övriga undervisnings-personal	Förskolläraren
Dokumentation av det intensifierade stödet	Förskolläraren / den som ger stödet
Utvärdering av det intensifierade stödet	Förskolläraren / hjälp av annan sakkunnig
Beslut om tilläggsresurser utöver skolans egna	Barnomsorgschefen
Pedagogisk utredning görs före beslut om särskilt stöd. Den baseras på den tidigare gjorda pedagogiska bedömningen och planen för lärande och utvärderingen av den.	Förskolläraren / specialläraren i samarbete med elevvårdsgruppen

Det särskilda stödet i förskolan

Varje barn har rätt till inlärnin g enligt egna förutsättningar. I vissa fall behöver barnet särskilt stöd och handledning för att övervinna hinder för inlärnin gen. Ett barns förutsättningar kan ha försvagats på grund av t.ex. handikapp, sjukdom, funktionshinder eller på grund av riskfaktorer i uppväxtmiljön. I det särskilda stödet ingår alla stödformer som finns i det allmänna stödet och det intensifierade stödet.

Det särskilda stödet ges antingen inom ramen för den allmänna läroplikten eller inom den förlängda, 11-åriga läroplikten. Det särskilda stödet planeras i regel att gälla en längre tid än endast förskoleåret. Det särskilda stödet kan inledas redan före förskoleåret och då planeras förlängd läroplikt för barnet. I dessa fall är samarbetet med rådgivningen och småbarnsfostran speciellt viktig. I många fall fortsätter det

behov av särskilt stöd som framkommit i förskolan även i skolan, men ifall det visar sig att behov av särskilt stöd inte mera finns, fattas det ett beslut om att det särskilda stödet upphör och stödformen byts till intensifierat stöd.

Innan ett beslut om särskilt stöd görs ska en pedagogisk utredning göras. Den pedagogiska utredningen görs av elevvårdsgruppen. För att elevvårdsgruppen ska få tillräcklig information om barnet och kunna göra en så bra utredning som möjligt, bör aktuella och behövliga experter och sakkunniga kontaktas.

Den pedagogiska utredningen innefattar följande:

- en helhetsbeskrivning av barnets uppväxt och inlärning
- vårdnadshavarens syn på riskfaktorer som kan inverka på barnets utveckling och inlärning
- en redovisning om det allmänna stödet och det intensifierade stödet som barnet har fått och en utvärdering av åtgärdernas inverkan
- en beskrivning av barnets inlärningsfärdigheter och särdragen i dessa färdigheter
- en bedömning av hurdana stödåtgärder barnet behöver och målsättningarna för stödet.

På basen av den pedagogiska utredningen fattar bidningschefen beslutet om barnets särskilda stöd. Även vid överförande från särskilt stöd till intensifierat stöd fattar bildningschefen beslut.

När ett barn fått beslut om särskilt stöd görs en individuell plan för förskoleundervisningen. Planen är ett pedagogiskt dokument som beskriver hur barnets undervisning ges och vilka övriga stödformer barnet får (*i enlighet med beslutet om särskilt stöd*). Den individuella planen görs i samråd med vårdnadshavaren. Till de delar som det behövs används yrkesövergripande samarbete inom elevvården.

Särskilt stöd kan bl.a. ordnas med hjälp av specialarrangemang med undervisningspersonal och/eller biträden samt andra behövliga tjänster, samt med speciella undervisningsmetoder, arbetssätt, material och redskap. När det särskilda stödets planeras kan förskolans alla stödformer och -metoder användas. Stödet och dess inverkan på barnets utveckling utvärderas fortlöpande.

Bilaga 11.A.3 Pedagogisk utredning, blankett

Bilaga 11.A.4 Beslut om stöd, blankett

Bilaga 11.A.5 Individuell plan, blankett

Sammanfattning, det särskilda stödet och ansvarspersoner

Pedagogisk utredning görs före beslut om särskilt stöd	Förskollärare / speciallärare / i samarbete med elevvårdsgruppen
Begäran om psykologiskt eller medicinskt expertutlåtande eller motsvarande social utredning	Barnomsorgschefen i samarbete med elevvårdsgruppen
Hörande av elev och vårdnadshavare	Förskollärare / speciallärare
Undertecknande av anhållan om särskilt stöd	Barnomsorgschefen / ansvarsperson i elevvårdsgruppen / vårdnadshavare
Beslut om särskilt stöd	Bildningschef
Beslut om resurser för elev i behov av särskilt stöd	Bildningschef
Uppgörande av individuell plan	Speciallärare i samråd med förskollärare
Särskilt stöd ger	Förskollärare / speciallärare / skolgångsbiträde
Utvärdering av individuell plan, minst en gång per läsår i samråd med vårdnadshavare	Förskollärare / speciallärare
Beslut om bildandet av undervisningsgrupper där det ingår en eller flera elever som har fått ett beslut om särskilt stöd eller elever som omfattas av förlängd läroplikt	Barnomsorgschefen / bildningschef / Bildningsnämndens svenska / finska sektion
Beslut om att eleven flyttas från särskilt stöd till intensifierat stöd	Bildningschef

Förlängd läroplikt

Gravt handikappade barn, syn- och hörselskadade barn samt andra fysiskt eller intellektuellt gravt handikappade barn och barn med försenad utveckling kan omfattas av förlängd läroplikt. En svår sjukdom kan också vara en orsak till förlängd läroplikt. En förutsättning för att ett barn tillräckligt tidigt ska omfattas av stödåtgärder är att barnomsorgen och andra aktörer samarbetar med varandra. Vårdnadshavaren ska i ett tidigt skede få information om de olika alternativen vid förlängd läroplikt och om konsekvenserna av olika val. Vårdnadshavaren beslutar om barnet deltar i den förskoleundervisningen som föregår läroplikten. Förskoleundervisningens längd och inledandet av den grundläggande utbildningen ska planeras i samråd med vårdnadshavaren utgående från barnets helhetssituation.

Beslut om förlängd läroplikt fattas av bildningschefen, i regel innan läroplikten börjar. Då fattas även ett beslut om särskilt stöd för barnet och barnets individuella plan görs när den överenskomna förskoletiden börjar. En elev med förlängd läroplikt kan delta i förskoleundervisningen i ett eller två år innan den grundläggande utbildningen inleds. För ett barn med förlängd läroplikt gäller rätten att inleda förskoleundervisningen från början av höstterminen det år barnet fyller fem år. I Kimitoöns kommun ordnas förskolan för barn med förlängd läroplikt i mån av möjlighet så att barnet får ett beslut om särskilt stöd och en individuell plan, och inleder sin förskola i 5-åringarnas grupp. Barnet kan delvis delta i förskolans (6-åringarnas) verksamhet enligt sin individuella plan. Andra året i förskolan är barnet i regel i den egentliga förskolegruppen. Barnet fortsätter sedan till

nybörjarundervisningen i skolan, vid behov med individuella stödåtgärder.

Om ett barn inte längre omfattas av förlängd läroplikt ska ett beslut fattas om att den förlängda läroplikten upphör och då övergår barnet till att omfattas av den allmänna läroplikten.

Elevvård

Samarbetet mellan barnomsorgen och hälsovården är viktig redan då barnet ännu är i dagvårdsålder, för att upptäcka barn som eventuellt har stödbehov. Speciellt viktigt är att på förhand känna till barnets behov av intensifierat stöd eller särskilt stöd, även om det är aktuellt först när barnet ska börja i förskolan.

I början av förskoleåret överförs rådgivningens uppgifter till den som ansvarar för småbarnsfostran. I Kimitoöns kommun deltar på mötet där informationen överförs som rådgivningens representant antingen hälsovårdaren eller läkaren, som representant för småbarnsfostran en lärare från daghemmet eller motsvarande enhet, en familjedagvårdare eller en anställd från gruppfamiljedaghemmet, förskolläraren och därtill deltar eventuellt en specialbarntädgårdslärare eller speciallärare. Avsikten är att från förskolans början trygga att varje förskolelev får stöd för sin uppväxt, sociala utveckling och inlärning och en möjlighet att på bästa möjliga sätt utveckla sina inlärningsfärdigheter.

Elevvårdsgrupp

Varje förskola ska ha en elevvårdsgrupp. I elevvårdsgruppen måste åtminstone följande personer ingå:

1. Förskolans ansvariga lärare
2. Enhetens pedagogiska ledare
3. Hälsovårdsrepresentant (hälsovårdare, skolpsykolog)

Elevvårdsgruppen möts två gånger under förskolans läsår, alla barn noteras på möten. Vid behov genomgås enskilda barns ärenden utöver de två regelbundna träffarna. Vid terminens början görs en verksamhetsplan upp för hur elevvårdsgruppen arbetar och vem som tillhör gruppen. Samarbete med barnomsorgen och skolan är viktig. Noggrannare instruktioner för hur elevvårdsgruppen ska verka finns under elevvårdsteam (läroplanen för åk 1-9).

Övrigt

Förskolan följer samma riktlinjer inom elevvård och stöd för elevens lärande som grundskolans årskurs 1-9. Mera detaljerad information om olika blanketter innehåll finns i läroplanen för åk 1-9.

11. B Stöd för lärande och skolgång i den grundläggande utbildningen

11.1 Mål och beskrivning

Alla elever har rätt till en trygg studiemiljö, läroplansenlig undervisning, elevhandledning och tillräckligt stöd i lärandet och skolgången genast då ett behov uppstår. I undervisningen ska metoder och mångsidiga arbetssätt som beaktar elevernas förutsättningar, ålder, slag av arbetsuppgifter och undervisningssituationer tillämpas. Genom dessa stöds och handleds lärandet i hela undervisningsgruppen och hos den enskilda eleven. Det är viktigt att i ett tidigt skede identifiera inlärningssvårigheter och ingripa i faktorer som utgör hinder för lärandet. För att i ett tidigt skede kunna konstatera behovet av stöd ska elevernas behov utvärderas kontinuerligt och stödet ska påbörjas tillräckligt tidigt.

Undervisningen sker i samarbete med hemmen. Vårdnadshavaren har det primära ansvaret för sitt barns fostran och för att barnet fullgör läroplikten. Skolan stödjer hemmet i den fostrande uppgiften och svarar för sin del för att fostra och undervisa eleven som en medlem av skolsamfundet. Målet är att främja elevens förutsättningar för lärande och trygghet samt hela skolsamfundets välbefinnande. Skolan samarbetar med vårdnadshavaren så, att vårdnadshavaren för sin del kan stödja barnets målinriktade lärande och skolgång.

I Kimitoöns kommuns samtliga skolor fungerar elevvårdsteam (se 11.6. Elevvård) som erbjuder tjänster för att främja och upprätthålla elevens goda lärande, goda fysiska och psykiska hälsa samt sociala välbefinnande.

Målet är att stödja elevens studier med hjälp av allmänt och intensifierat stöd så att målen för den allmänna lärokursen kan nås i alla ämnen. Undervisningen ordnas så att alla barns och ungas lärande kan tryggas i en gemensam skola, så långt det är möjligt i elevens närskola.

11.2 Stöd i anslutning till undervisningsarrangemang

Stödet indelas i tre nivåer (allmänt, intensifierat, särskilt) beroende på hur omfattande elevens stödbehov är.

Stödformerna (stödundervisning, specialundervisning på deltid, specialundervisning, handledning) kan tillämpas antingen enskilt eller så att de kompletterar varandra på alla nivåer av stöd.

Stödformen eller nivån av stöd ges så länge det är nödvändigt.

Bilaga 11.6 Ansvarsfördelning vid allmänt, intensifierat och särskilt stöd

Allmänt stöd

Ges till en elev som tillfälligt har blivit efter i studierna eller annars behöver kortvarigt stöd för sitt lärande.

Stödundervisningen inleds genast då svårigheterna upptäckts. När läraren upptäcker att en elev har någon form av svårigheter i sitt skolarbete är det av största vikt att vårdnadshavaren kontaktas i ett tidigt skede. Genom att ta med vårdnadshavarna i processen för att stöda barnets utveckling redan från början lägger man grunden till ett fortsatt gott samarbete. Ett gott samarbete mellan hem och skola är avgörande för elevens framgångar.

Stödundervisning kan även förebygga svårigheter.

Initiativet till stödundervisning ska i första hand tas av elevens lärare.

Det allmänna stödet ges i första hand av klass/ämnesläraren i samarbete med hemmet. Specialläraren handleder klass/ämnesläraren vid behov.

Stödundervisningen ordnas så ofta och i sådan utsträckning som eleven behöver den för att göra framsteg i studierna. Klassläraren, ämnesläraren, specialläraren eller handledaren kan handha denna form av stöd. Den kan ordnas genom differentiering eller kompanjonundervisning inom den ordinarie undervisningsgruppen, i en smågrupp eller individuellt. Den kan också ges under lektionerna genom olika slags flexibla grupparrangemang. Specialundervisning på deltid kan vara en form inom nivån allmänt stöd. Klass/ämnesläraren informerar vårdnadshavaren om att eleven får stödundervisning. Stödundervisning ges antingen under de lektioner i läroämnet där eleven behöver stödundervisning och som eleven har enligt arbetsordningen, eller utanför lektionstid.

Varje skola dokumenterar i t.ex. en pärm vilka elever som har fått allmänt stöd, i vilket ämne och när det givits samt vem som handhaft stödundervisningen.

Ifall det allmänna stödet inte ger önskat resultat görs en pedagogisk bedömning. I den utreds behovet av ytterligare stödformer.

Sammanfattning, det allmänna stödet och ansvarsperson

Stödundervisning och differentiering	Lärare i samråd med rektor
Diskussion med elev och dess vårdnadshavare kring överenskommelser om åtgärder både hemma och i skolan	Lärare
Konsultation av speciallärare / elevvårdsteam	Lärare
Beslut om resurser för elev i behov av allmänt stöd	Rektor
Dokumentation av det allmänna stödet	Den lärare som givit stödet
Pedagogisk bedömning görs före intensifierat stöd	Lärare

Intensifierat stöd

Ges till en elev som för sitt lärande eller sin skolgång behöver regelbundet stöd eller flera former av stöd samtidigt. Det är inte möjligt att individualisera lärokurserna i olika läroämnen inom det intensifierade stödet. Eleven bör med hjälp av stödåtgärderna nå målen för godkänt inom den allmänna lärokursen.

Intensifierat stöd ges då allmänt stöd inte är tillräckligt. Intensifierat stöd är mer omfattande och långsiktigt än det allmänna stödet.

På basis av en pedagogisk bedömning som gjorts av elevens klass/ämneslärare beslutar skolans elevvårdsteam om att eleven kan ges intensifierat stöd. I den pedagogiska bedömningen ska tillräckligheten och effekten av tidigare stödformer utvärderas. En plan för elevens lärande görs upp i samråd med vårdnadshavaren och det intensifierade stödet ges enligt innehållet i denna plan.

Specialundervisning på deltid är ofta den stödform som tillämpas på denna nivå. Den kan ordnas genom differentiering eller flexibelt som kompanjonsundervisning i den ordinarie undervisningsgruppen, i en smågrupp eller som individuell undervisning.

Klass/ämnes- eller speciallärare handhar denna stödform.

Klass/ämnesläraren eller specialläraren ansvarar för att det intensifierade stödet dokumenteras och utvärderas.

Sammanfattning, det intensifierade stödet och ansvarsperson

Pedagogisk bedömning görs före intensifierat stöd	Lärare
Yrkesövergripande diskussion om intensifierat stöd	Rektor / elevvårdsteam
Diskussion med elevens vårdnadshavare om överenskomna åtgärder både hemma och i skolan	Lärare / speciallärare / elevhandledare
Uppgörande av plan för lärande, och resursbehovet	Lärare / speciallärare / elevhandledare
Beslut om resurstilldelning inom skolans resurser	Rektor
Intensifierat stöd inleds	Lärare / speciallärare
Information ges till elevens övriga undervisningspersonal	Lärare / speciallärare / elevhandledare
Dokumentation av det intensifierade stödet	Lärare / speciallärare
Utvärdering av det intensifierade stödet	Lärare / speciallärare / elevhandledare
Beslut om tilläggsresurser utöver skolans egna	Bildningschef
Pedagogisk utredning görs före beslut om särskilt stöd. Den baseras på den tidigare gjorda pedagogiska bedömningen och planen för lärande och utvärderingen av den.	Lärare / speciallärare / elevhandledare i samarbete med elevvårdsteam

Plan för elevens lärande

Bilaga 11.2 Plan för elevens lärande, blankett

Då det efter en pedagogisk bedömning i elevvårdsteamet beslutits att en elev ska inleda intensifierat stöd uppgörs en plan för elevens lärande. Den uppgörs av klass/ämneslärare eller klassföreståndare i samråd med speciallärare. Eleven och dess vårdnadshavare ska även höras och gemensamma riktlinjer för stödinsatserna samt ansvarsfördelningen mellan skolan och hemmet bör göras innan planen tas i bruk.

Ifall eleven har en habiliteringsplan kan man med vårdnadshavarens tillstånd även utnyttja den.

Det är inte möjligt att genom besvär eller på annat sätt söka ändring i planen.

En plan för elevens lärande görs även upp för elever som studerar enligt ett eget årskurslöst studieprogram. Då ska planen beskriva vilka studiehelheter som ingår, i

vilken ordning de ska studeras, enligt vilken tidtabell och eventuella särskilda mål.

En plan för elevens lärande ska också göras upp ifall särskilda undervisningsarrangemang tillämpas, t.ex. om eleven befrias från hela eller delar av den grundläggande utbildningens lärokurs.

Särskilt stöd

Ges till en elev som inte i tillräcklig utsträckning når målen för tillväxt, utveckling och lärande trots andra former av stöd. Syftet med stödet är att erbjuda eleven helhetsmässigt och systematiskt stöd. Individualisering av en lärokurs förutsätter ett beslut om särskilt stöd.

Särskilt stöd ordnas inom ramen för allmän eller förlängd läroplikt. Alla tillgängliga stödformer kan användas. Bildningschefen fattar ett skriftligt beslut om att bevilja eleven särskilt stöd. Beslutet fattas på basen av en pedagogisk utredning. Den pedagogiska utredningen görs i elevvårdsteamet inom ett yrkesövergripande samarbete. Beslutet är tidsbundet och behovet granskas av bildningschefen under åk 2 samt under åk 6. I beslutet bestäms vilken elevens huvudsakliga undervisningsgrupp är, vilka eventuella tolknings-, biträdes- och andra tjänster eleven behöver samt behovet av undantagsarrangemang i undervisningen. Efter beslut om särskilt stöd uppgörs en individuell plan (IP) för elevens lärande. Innan ett beslut om särskilt stöd fattas ska eleven och hans eller hennes vårdnadshavare höras.

Behovet av särskilt stöd utreds av elevens speciallärare inför årskurs 3 och 7.

Utredningen görs i samråd med vårdnadshavaren och klassföreståndaren i samband med att den individuella planen utvärderas i slutet av läsåret.

Sammanfattning, det särskilda stödet och ansvarsperson

Pedagogisk utredning görs före beslut om särskilt stöd.	Lärare / speciallärare / elevhandledare i samarbete med elevvårdsteam
Begäran om psykologiskt eller medicinskt expertutlåtande eller en motsvarande social utredning	Rektor i samarbete med elevvårdsteam
Hörande av elev och dennes vårdnadshavare	Speciallärare / lärare
Undertecknande av anhållan om särskilt stöd	Rektor/ansvarsperson i elevvårdsteamet/vårdnadshavare
Beslut om särskilt stöd	Bildningschef
Beslut om resurser för elev i behov av särskilt stöd	Bildningschef
Uppgörande av individuell plan	Speciallärare i samråd med lärare / elevhandledare
Särskilt stöd ger	Speciallärare / lärare
Utvärdering av individuell plan, minst en gång per läsår i samråd med vårdnadshavare	Speciallärare / lärare / elevhandledare
Beslut om bildandet av undervisningsgrupper där det ingår en eller flera elever som har fått ett beslut om särskilt stöd eller elever som omfattas av	Rektor / bildningschef / bildningsnämndens svenska/finska sektion

förlängd läroplikt.	
Beslut om särskilt stöd granskas under åk 2 och under åk 6	Bildningschef

Individuell plan

Bilaga 11.5 Individuell plan, blankett

Efter att beslut om särskilt stöd gjorts för en elev ska en individuell plan (IP) utarbetas för eleven. Helhetsansvaret för uppgörandet av planen ligger hos skolans speciallärare medan klass- och ämneslärare svarar för innehållet gällande enskilda läroämnen där målen individualiserats. Utarbetandet av en IP kan även göras i samråd med elevvårdsteamet eller andra sakkunniga. Planen görs i samarbete med eleven och vårdnadshavaren.

Den individuella planen är en plan med målsättningar för elevens lärande och skolgång och en plan över undervisningens innehåll, pedagogiska metoder och övriga behövliga stödåtgärder. Planen ska ändras alltid då det sker förändringar i elevens behov av stöd eller i målen för undervisningen.

I planen ska framgå ifall eleven studerar enligt individualiserad lärokurs i ett eller flera ämnen eller ifall eleven studerar enligt verksamhetsområden.

Då planen sammanställs ska man utnyttja elevens tidigare planer för lärande samt den pedagogiska utredning som gjorts innan beslutet om särskilt stöd. Ifall eleven har en habiliteringsplan kan man med vårdnadshavarens tillstånd även utnyttja den.

Den individuella planen uppdateras och utvärderas minst en gång under läsåret gemensamt av skola och hem.

Det är inte möjligt att genom besvär eller på annat sätt söka ändring i planen.

11.3 Hur stödbehovet utreds och bedöms

Utredningar, kartläggningar

Alla femåringar i kommunen genomgår en femårsgranskning hos rådgivningshälsovårdare och psykolog. Vid denna kontroll kan eventuella stödbehov uppdagas. Ifall behov uppstår kan psykologen göra en individuell psykologisk kartläggning för att inringa barnets inlärningsförmåga, problemområden eller annat som inverkar på barnets utveckling.

Gravt handikappade barn, syn- och hörselskadade barn samt andra fysiskt eller intellektuellt gravt handikappade barn och barn med försenad utveckling kan omfattas av förlängd (11-årig) läroplikt. En svår sjukdom kan också vara en orsak till förlängd läroplikt. Beslut om förlängd läroplikt fattas i regel innan läroplikten uppkommer. Då fattas även ett beslut om särskilt stöd för barnet.

I Kimitoöns kommun träffar skolhälsovårdaren och skolkuratoren samtliga förskolbarn enskilt. Speciallärarna träffar också alla förskolbarn under förskoleåret för att utreda om behov av stöd finns.

Speciallärarna gör årligen kartläggningar av samtliga skolelevers läs- och

skrivförmåga enligt ett överenskommet schema, **bilaga 11.7** Schema över kartläggningar som utförs av speciallärare. För elever som inte uppnår önskade resultat i kartläggningarna görs enskilda bedömningar av stödbehovet i samråd med vårdnadshavaren och elevvårdsteamet.

Elever som är i behov av ytterligare utredningar vilka inte skolan eller kommunens primärhälsovård klarar av, remitteras via elevvårdsteamet till skolläkaren som beslutar om vidare åtgärder. Utredningar, kartläggningar, konsultationer och habiliteringstjänster kan vid behov begäras av olika utomstående instanser.

Möten vid övergång: förskola - åk 1, åk 6 - åk 7

Innan skolgången inleds hålls ett elevvårdsmöte i vilket förskollärare, blivande klasslärare, speciallärare, skolpsykolog, skolkurator samt skolhälsovårdare deltar. Även vid övergången från åk 6 till åk 7 hålls ett övergångsmöte där klassläraren, nya klassföreståndaren samt specialläraren deltar. Syftet med dessa möten är att kartlägga vilka behov av stöd det finns hos enskilda elever eller i elevgruppen.

Bedömning av stödbehov, beslut om särskilt stöd

Att bedöma behovet av stöd och att erbjuda stöd ingår i lärarens arbete och i alla undervisningssituationer.

Intensifierat stöd ges på basen av en pedagogisk bedömning. Särskilt stöd ges efter bildningschefens beslut och på basen av en pedagogisk utredning.

En förflyttning från en stödnivå till en annan förutsätter alltid en noggrann bedömning av läget. Även då det gäller en förflyttning tillbaka från en högre till en lägre nivå av stöd bör en noggrann utvärdering och bedömning göras. Dessa utvärderingar görs alltid i elevvårdsteamet som bör vara i kontakt med vårdnadshavaren. I beslut gällande det särskilda stödbehovet är alltid bildningschefen involverad.

Det är möjligt att en elev plötsligt kan vara i ett särskilt stödbehov p.g.a. t.ex. svår sjukdom eller olycka och kan då beviljas mer omfattande stöd utan prövning via de tidigare stödformerna.

Tillräckliga resurser för att kunna genomföra alla nivåer och former av stöd bör finnas i kommunen. Specialundervisningen på del- och heltid handhas av speciallärare.

Pedagogisk bedömning

Bilaga 11.1 Pedagogisk bedömning, blankett

Inledandet av det intensifierade stödet ska basera sig på en pedagogisk bedömning. Denna bedömning görs i första hand av elevens klasslärare (åk 1-6) eller ämneslärare/klassföreståndare (åk 7-9) och kan göras i samråd med specialläraren eller andra sakkunniga.

I den pedagogiska bedömningen beskrivs

- elevens studier och skolgång som helhet
- det allmänna stödet som eleven har fått och en utvärdering av vilken inverkan det haft
- elevens förutsättningar och specifika behov för lärandet och skolgången
- en bedömning av de lösningar genom vilka eleven ska stödjas; pedagogiska lösningar, lösningar i inlärningsmiljön, lösningar i fråga om elevvårdstjänster eller andra

lösningar.

Pedagogisk utredning

Bilaga 11.3 Pedagogisk utredning, blankett

Då intensifierat stöd inte längre är tillräckligt för eleven görs en pedagogisk utredning. Den pedagogiska utredningen görs enligt given modell. Berörda lärare i samråd med skolans elevvårdsteam ansvarar för att den pedagogiska utredningen görs. Utredningen kan gärna kompletteras med en specialpedagogisk utredning av elevens läs- och skrivförmåga som görs av specialläraren samt en psykologisk utredning och/eller utlåtande av skolläkaren. De lärare som ansvarar för undervisningen av eleven beskriver elevens framsteg i studierna.

I den pedagogiska utredningen

- beskrivs elevens framsteg i studierna
- beskrivs elevens helhetssituation
- beskrivs elevens förutsättningar och specifika behov för lärandet och skolgången
- ingår en utvärdering av elevens plan för lärande och det intensifierade stödet eleven fått
- kan elevvårdsteamets utlåtanden kompletteras med psykologiska eller medicinska expertutlåtanden eller motsvarande sociala utredningar
- bedöms de lösningar genom vilka eleven ska stödjas; pedagogiska lösningar, lösningar i inlärningsmiljön, lösningar i fråga om elevvårdstjänster eller andra lösningar
- görs en motiverad bedömning av om eleven behöver individualiserad lärokurs i ett eller flera ämnen.

Ifall eleven har en habiliteringsplan, kan man med vårdnadshavarens tillstånd även utnyttja den vid den pedagogiska utredningen och vid uppgörandet av IP.

11.4 Former av stöd

Stödundervisning

En elev som tillfälligt har blivit efter i studierna eller annars behöver kortvarigt stöd för sitt lärande har rätt att få stödundervisning. Stödundervisning kan ges på alla nivåer av stöd. Den ges av klass/ämnes/speciallärare eller elevhandledare, beroende på i vilket läroämne eleven i fråga har ett stödbehov. Den som ger stödundervisningen meddelar vårdnadshavaren om hur stödundervisningen genomförs och om den nytta och betydelse stödundervisningen har för elevens lärande och skolgång.

Specialundervisning på deltid

En elev som har svårigheter i sitt lärande eller i sin skolgång har rätt att få specialundervisning på deltid vid sidan av den övriga undervisningen. Genom specialundervisning på deltid kan elevens förutsättningar för lärande främjas och problem inom olika områden av lärandet förhindras att växa. Specialundervisning på deltid ges till elever som har språkliga eller matematiska svårigheter, inlärningssvårigheter i enskilda läroämnen, svårigheter i studiefärdigheter, i sociala färdigheter eller i anslutning till skolgången.

Specialundervisning på deltid ordnas flexibelt som kompanjonundervisning, i en liten grupp eller som individuell undervisning. Specialundervisning på deltid kan ges på samtliga stödnivåer.

Specialläraren som handhar undervisningen av en elev inom denna form informerar vårdnadshavaren om innehållet i och tiden för undervisningen. Samarbetet mellan klass/ämneslärare- och speciallärare är ytterst viktigt för att innehållet i undervisningen ska tillgodose elevens aktuella behov. Undervisningen planeras och förverkligas genom ett kontinuerligt samarbete mellan specialläraren och läraren för den allmänna undervisningen.

Specialundervisning

Specialundervisning är det centrala pedagogiska delområdet inom det särskilda stödet. Efter ett beslut om särskilt stöd uppgörs en IP för eleven och specialundervisningen ordnas enligt denna. Undervisningen handhas av speciallärare och planeras av speciallärare i samråd med elevvårdsteamet. Specialundervisningen ordnas delvis eller helt i smågrupp, i flexibla grupper eller i samband med den övriga undervisningen enligt vad som bestämts i elevens IP.

Specialläraren som handhar undervisningen av en elev inom denna form informerar vårdnadshavaren om innehållet i och tiden för undervisningen i de avseenden den avviker från redan överenskomna direktiv i elevens IP.

Innehållet i specialundervisningen kan följa målen för den allmänna lärokursen eller avvika från läroämnena och timfördelning i enlighet med vad som bestämts i beslutet om särskilt stöd.

I Kimitoöns kommun ordnas specialundervisning för elever med särskilt stödbehov i mån av möjlighet i elevens närskola. Undervisning för elever som behöver omfattande individuell- eller smågruppsundervisning (t.ex. elever som i sin IP läser enligt verksamhetsområdena i stället för läroämnena) ordnas i de flesta fallen i Dalsbruks skola 1-9.

I fall av mycket avvikande undervisningsbehov (t.ex. sjukhusundervisning, skolhem, flexibel grundläggande utbildning) söks andra, noggrant övervägda lösningar som skraddarsys för enskilda elever. Bildningschefen fattar beslut angående dessa specifika arrangemang.

Individualisering av lärokursen och befrielser från studier

Om det i en pedagogisk utredning konstateras att det inte är möjligt för eleven att nå kärninnehållet med godkänt resultat trots stöd kan man individualisera målen i ett eller flera läroämnena. Språklig och kulturell bakgrund, frånvaro, brist på motivation eller bristande studieteknik kan inte som sådana utgöra grund för individualisering av målen, utan då det gäller dessa faktorer ska eleven stödjas på annat lämpligt sätt.

Individualisering av lärokursen kräver ett beslut om att eleven beviljats särskilt stöd. Målen för individualiserade lärokurser beskrivs i elevens IP.

Individualisering av en lärokurs är det primära alternativet innan en elev helt befrias från studier i en lärokurs. Innan en elev befrias från ett läroämne krävs det tungt vägande skäl. Beslut om befriande från en lärokurs fattas av bildningschefen. En elev som befriats från att studera ett ämne ska få undervisning i för honom centrala läroämnena.

Förlängd läroplikt

Elever med förlängd läroplikt undervisas enligt sin individuella plan. Speciell uppmärksamhet fästs vid att eleven deltar i skolans vardag i mån av möjlighet, deltar i den sociala skolgemenskapen och kan umgås med jämnåriga skolkamrater.

Om en elev inte längre omfattas av förlängd läroplikt ska ett beslut fattas om att den förlängda läroplikten upphör och då övergår eleven till att omfattas av den allmänna

läroplikten. Stödåtgärderna fortsätter på den nivå som den pedagogiska utredningen definierar.

Undervisning enligt verksamhetsområden

Undervisningen av de gravast handikappade eleverna kan ske enligt verksamhetsområden. Även för andra handikappade eller för allvarligt sjuka elever kan undervisningen ske helt eller delvis enligt verksamhetsområden. Efter ett beslut om särskilt stöd uppgörs en IP för eleven och i den bestäms till vilken del undervisningen sker enligt verksamhetsområden och till vilken del ämnesvis. I en IP med verksamhetsområden ska följande ingå: motoriska färdigheter, språk och kommunikation, sociala färdigheter, adl-funktioner och kognitiva färdigheter. I Kimitoöns kommun skraddarsys undervisningen av de gravast handikappade enligt elevens hälsa, förutsättningar och behov. Undervisningen kan ges i en skola, i ett daghem eller vid behov t.o.m. i elevens hem.

11.5 Övrigt stöd

Handledning (se kap.9 s. 144-146)

Varje elev har rätt att utöver undervisning få handledning. Syftet med handledningen är att hjälpa eleven att lyckas i olika skeden av den grundläggande utbildningen, stärka studiefärdigheterna och självstyrningen samt utveckla elevens förmåga att göra val och avgöranden som gäller studierna. Lärarna och den övriga personalen ansvarar gemensamt för handledningen. Handledning ges fr.o.m. förskolan under hela den grundläggande utbildningen. Se närmare kap. 9 Elevhandledning.

Samarbete mellan hem och skola (se kap. 10 s. 147)

Tolknings- och biträdestjänster

För en del elever är tolknings- eller biträdestjänster en förutsättning för att de ska kunna delta i undervisningen. Det kan gälla elever med hörselskador, specifika språkliga svårigheter, kommunikationssvårigheter eller andra svårigheter. En elev kan behöva tolknings- eller biträdestjänster utan att han eller hon behöver annat stöd. Tillräcklig tolknings- eller biträdestjänst vid rätt tidpunkt kan leda till att det inte alls behövs intensifierat eller särskilt stöd.

Det stöd som biträdet ger ska främja elevens självständighet och initiativförmåga samt öka elevens självförtroende. Syftet med biträdestjänsterna är att stödja eleven så att han eller hon kan ta allt mer ansvar för sitt eget lärande. Biträdet stödjer och hjälper eleven att utföra uppgifter i anslutning till lärande och skolgång samt habilitering enligt lärarens eller terapeuternas anvisningar. Biträdet deltar vid behov i planeringen av stödet. Biträdet ska handleda eleven i de dagliga rutinerna i skolan.

Bildningschefen beslutar om ordnandet av tolknings- och biträdestjänster. En elevs behov av tolknings- eller biträdestjänster samt deras omfattning och art bedöms i samarbete med elevens lärare och elevvårdsteamet, med hjälp av information från vårdnadshavaren och utlåtanden från eventuella utomstående sakkunniga.

11.6 Elevvård och främjande av trygghet och säkerhet

Elevvård

Elevvårdens uppgift är att som en del av verksamhetskulturen i skolan utveckla en inlärningsmiljö som stödjer välbefinnandet och stärker skolgemenskapen.

Gemenskapen stöds genom att främja elevens och vårdnadshavarens delaktighet i att

utveckla välbefinnandet i skolgemenskapen. Genom elevvården främjas en positiv interaktion och en atmosfär av inbördes omsorg. Målet är en sund och trygg inlärnings- och uppväxtmiljö. Elevvården hör till alla som arbetar i skolan. Elevvård innebär både kollektivt och individuellt stöd och genomförs i samarbete med eleven och vårdnadshavaren.

Elevvårdsteam

Alla skolor i kommunen har fungerande elevvårdsteam som regelbundet håller möten vilka protokollförs. För att kunna identifiera problem och ge stöd i ett tillräckligt tidigt skede är det viktigt att möten hålls regelbundet.

I respektive skolas elevvårdsteam deltar rektor, speciallärare, skolhälso-vårdare, skolkurator, skolpsykolog och (åk 7-9) studiehandledare.

Klassläraren/klassföreståndaren deltar vid ärenden som gäller den egna klassen eller elev från den egna klassen. Skolgångsbiträde deltar vid behov.

Elevvårdsmöten hålls regelbundet. Varje årskurs tas upp i sin helhet till elevvårdsteamet minst 2 ggr/läsår. Klassläraren/klassföreståndaren förbereder sig på förhand genom att tänka igenom vilka elever han/hon känner oro över.

Enligt behov behandlas enskilda elevers ärenden utöver de regelbundna årskursmötena. Elevvårdsteamet bör då på förhand ha fått uppgifter om vilken elev det gäller.

Varje elevvårdsteam bör under sitt första möte på hösten utse ordförande och sekreterare samt göra upp en verksamhetsplan för läsåret. I verksamhetsplanen bör ingå:

- tidtabell över terminens/lsårets elevvårdsmöten
- hur arbetet inom gruppen fungerar, vem deltar, ansvarsfördelningen inom gruppen
- hur protokoll skrivs, vem som skriver det och hur det arkiveras
- beskrivningen om när och hur kontakten till vårdnadshavaren sköts.

Skolan kan använda sig av elevvårdsteamets verksamhetsplan då man informerar vårdnadshavarna om skolans elevvårdsteam och hur man arbetar i respektive skolas team. Verksamhetsplanen finns som bilaga i skolornas årsplan.

Protokoll skrivs vid varje elevvårdsmöte. Protokollets innehåll är viktigt med tanke på elevens och skolans rättsskydd. Protokollet bör innehålla datum, mötesdeltagare, vem som framfört ärendet, vad ärendet handlar om, beslut och motiveringar om åtgärder och vem som ansvarar för dessa samt tidtabell för uppföljning av ärendet.

Vårdnadshavarna informeras i början av läsåret om elevvårdsteamets verksamhet i den egna skolan. Skolan bestämmer hur informationen ges, t.ex. med ett infoblad som skickas hem eller/och på föräldramöten.

Skolkuratorverksamhet

Skolkuratorns uppgift är att delta i skolornas elevvårdsarbete och fungera som socialarbetare på skolan. Skolkuratoren är skolans expert inom sociallagstiftning och socialvård. Skolkuratoren deltar i det förebyggande elevvårdsarbetet i skolorna och arbetar för en god skolmiljö tillsammans med skolans personal. Skolkuratoren fungerar ofta som kontaktperson och koordinator då flera olika instanser kopplas in på elevvårdsarbetet. Skolkuratoren har stödsamtal med elever både enskilt och i grupp

samt handleder och stöder vårdnadshavare och lärarna.

Bilaga 11.8 Skolkuratorns arbetsuppgifter

Skolpsykologverksamhet

Skolpsykologen deltar i skolornas elevvårdsarbete som sakkunnig på frågor kring elevernas kognitiva, psykiska och sociala utveckling samt även i frågor som rör mental hälsa. Till skolpsykologens uppgifter hör att handleda vårdnadshavare och skolans personal kring frågor om utveckling, fostran och stödåtgärder.

Skolpsykologen utreder olika typer av inlärningssvårigheter och andra svårigheter som kan försvåra elevens skolgång. Skolpsykologen strävar till att skapa en helhetsbild av elevens situation för att i samråd med vårdnadshavare, lärare m.fl. stöda elevens utveckling och framgång i skolarbetet.

Bilaga 11.9 Skolpsykologens arbetsuppgifter

Skolhälsovård och tandvård

Skolhälsovårdens uppgift är att följa upp barnets fysiska, psykiska och sociala utveckling samt hälsa genom regelbundna hälsokontroller. Skolhälsovården fungerar som en fortsättning på rådgivningens arbete och strävar till tidig upptäckt av barn i behov av stöd för sin utveckling. Skolhälsovården ger rådgivning och stöd till vårdnadshavaren i hälso- och sjukvårdsfrågor. Samarbetet med skolans personal och annan elevvårdspersonal kring frågor som berör barnets hälsa och välmående poängteras. Skolhälsovården strävar till att befästa sunda levnadsvanor hos eleverna. Varje skola har en egen skolhälsovårdare som gör regelbundna hälsokontroller på skolan minst en gång per läsår. Utöver detta träffar skolläkaren eleven för en noggrannare hälsokontroll tre gånger under elevens grundläggande utbildning. Vårdnadshavaren kan kontakta skolhälsovårdaren i frågor som gäller barnets fysiska, psykiska eller sociala utveckling och hälsa.

Bilaga 11.10 Skolhälsovårdens uppgifter

Bilaga 11.11 Schema för hälsogranskningar

Tandvårdens uppgift är att sköta om barnens munhygien. Tandvården inkallar eleverna till regelbundna kontroller till hälsocentralens tandvårdsenhet och behandlingsprogram uppgörs vid behov. Tandvården skickar kallelserna till kontrollerna via skolan till vårdnadshavaren och arrangerar vid behov skjutsarna till hälsocentralen.

Bilaga 11.12 Schema för tandvårdens granskningar

Skolbispisning

Eleverna ska varje arbetsdag avgiftsfritt få en fullvärdig måltid som är ändamålsenligt ordnad och övervakad. Genom skolbispisningen stöder man elevernas hälsa och utveckling. I Kimitoöns kommun ansvarar avdelningen för miljö och teknik för bispisningsverksamheten. Matlistorna följer ett roterande system med åtta veckors periodisering, temaveckor och –dagar kan arrangeras enligt skolornas önskemål. I kommunen strävar man till att servera en kost, som så långt det är möjligt, tillreds från grunden i skolköken samt att kosten innehåller så lite tillsatsämnen och är så lite processad som möjligt. I mån av möjlighet främjas närproducerade råvaror. Eleverna, vårdnadshavarna och skolans personal ska ges möjlighet att delta i planeringen och genomförandet av skolbispisningen.

Trygghet och säkerhet under skoltransporter och vid väntan på transport

För varje läsår fastställs ett skolskjutsprogram som omfattar alla elever med rätt till avgiftsfri skolskjuts och alla berörda trafikidkare. I planeringen av skolskjutsarna beaktas trafiksäkerheten enligt bildningsnämndens beslut om farliga vägsträckor och

rätt till avgiftsfri skjuts beviljas enligt detta. I avtalen mellan trafikidkarna och kommunen och i poängterars chaufförens ansvar över passagerarna. Trafikregler, rätta och trygga vanor och beteende både i bil, buss, båt och i cykel- och fotgängartrafik lärs in och repeteras kontinuerligt. Trafiksäkerheten är ett av de återkommande teman på föräldramöten.

På varje rast, på morgonen innan skolan börjar och eftermiddagar då eleven har slutat sin skoldag finns det en eller flera vuxna på skolgården som övervakar tryggheten på skolområdet. Övervakningen sker enligt ett överenskommet veckoschema.

Meddelande om frånvaro och uppföljning

Vårdnadshavarna är skyldiga att omedelbart anmäla elevens frånvaro. Om anmälan inte görs tar skolan under samma dag kontakt till vårdnadshavaren. Meddelandet kan ges med samtal, textmeddelande, via Wilma eller på annat sätt som bestäms skolvis. Uppföljningen av frånvaron bestäms i skolans årsplan.

Ordningsregler

Skolornas egna regler, finns i den gällande läroplanen

Förebyggande åtgärder och hanteringsplaner

Antimobbningsplan, finns i den gällande läroplanen

Krisplan, finns i den gällande läroplanen

Säkerhetsplan, under beredning

Schema för VÅGA

15. Elevbedömning (s. 163 i LP)

Inlärningsvärigheter ska beaktas i bedömningen av eleven. Det gäller även elever som har lindriga svårigheter och för vilka beslut om särskilt stöd inte har fattats. Vid bedömningen ska sådana metoder användas genom vilka eleven på bästa sätt kan påvisa sina kunskaper.

Om eleven studerar i enlighet med allmän lärokurs ska elevens prestationer bedömas i relation till målen för de allmänna lärokurserna och till profilerna för goda kunskaper.

Grunderna för bedömning av en elev som får särskilt stöd fastställs i elevens individuella plan (IP). Om eleven studerar enligt individualiserade lärokurser ska elevens prestationer bedömas enligt de mål som fastställts i elevens IP. I läroämnen som studeras enligt en individualiserad lärokurs kan verbal bedömning användas i alla årskurser. Då eleven följt individualiserad lärokurs ska siffervitsordet eller den verbala bedömningen i såväl elevens betyg under studiernas gång som i avgångsbetyget förses med en asterisk (*).

Bedömning av elever med förlängd läroplikt grundar sig på den allmänna lärokursen eller på individualiserade lärokurser enligt vad som bestämts i beslutet om särskilt stöd.

All bedömning av elev som studerat enligt verksamhetsområden är verbal och ska utgå från de personliga mål som uppställts i elevens IP.

BILAGOR

Förskolans blanketter

Bilaga	11.A.1	Pedagogisk bedömning
	11.A.2	Plan för lärande
	11.A.3	Pedagogisk utredning
	11.A.4	Beslut om stöd
	11.A.5	Individuell plan

Den grundläggande utbildningens blanketter

Bilaga	11.1	Pedagogisk bedömning
	11.2	Plan för lärande
	11.3	Pedagogisk utredning
	11.4	Beslut om stöd
	11.5	Individuell plan
Bilaga	11.6	Ansvarsfördelning vid allmänt, intensifierat och särskilt stöd
	11.7	Schema över kartläggningar som utförs av speciallärare
Bilaga	11.8	Skolkuratorns arbetsuppgifter
	11.9	Skolpsykologens arbetsuppgifter
	11.10	Skolhälsovårdens uppgifter
	11.11	Schema för hälsogranskningar
	11.12	Schema för tandvårdens granskningar

Bilagor som finns i den tidigare läroplanen

Skolornas egna ordningsregler
Antimobbningsplan
Krisplan

Under beredning Säkerhetsplan, del av kommunens helhetsplan

Allmänt stöd

Stödundervisning och differentiering	Lärare i samråd med rektor
Diskussion med elev och dess vårdnadshavare kring överenskommelser om åtgärder både hemma och i skolan	Lärare
Konsultation av speciallärare / elevvårdsteam	Lärare
Beslut om resurser för elev i behov av allmänt stöd	Rektor
Dokumentation av det allmänna stödet	Den lärare som givit stödet
Pedagogisk bedömning görs före intensifierat stöd	Lärare

Intensifierat stöd

Pedagogisk bedömning görs före intensifierat stöd	Lärare
Yrkesövergripande diskussion om intensifierat stöd	Rektor / elevvårdsteam
Diskussion med elevens vårdnadshavare om överenskomna åtgärder både hemma och i skolan	Lärare / speciallärare / elevhandledare
Uppgörande av plan för lärande, och resursbehovet	Lärare / speciallärare / elevhandledare
Beslut om resurstilldelning inom skolans resurser	Rektor
Intensifierat stöd inleds	Lärare / speciallärare
Information ges till elevens övriga undervisningspersonal	Lärare / speciallärare / elevhandledare
Dokumentation av det intensifierade stödet	Lärare / speciallärare
Utvärdering av det intensifierade stödet	Lärare / speciallärare / elevhandledare
Beslut om tilläggsresurser utöver skolans egna	Bildningschef
Pedagogisk utredning görs före beslut om särskilt stöd. Den baseras på den tidigare gjorda pedagogiska bedömningen och planen för lärande och utvärderingen av den.	Lärare / speciallärare / elevhandledare i samarbete med elevvårdsteam

Särskilt stöd

Pedagogisk utredning görs före beslut om särskilt stöd.	Lärare / speciallärare / elevhandledare i samarbete med elevvårdsteam
Begäran om psykologiskt eller medicinskt expertutlåtande eller en motsvarande social utredning	Rektor i samarbete med elevvårdsteam
Hörande av elev och dennes vårdnadshavare	Speciallärare / lärare
Undertecknande av anhållan om särskilt stöd	Rektor/ ansvarsperson i elevvårdsteamet/vårdnadshavare
Beslut om särskilt stöd	Bildningschef
Beslut om resurser för elev i behov av särskilt stöd	Bildningschef
Uppgörande av individuell plan	Speciallärare i samråd med lärare / elevhandledare
Särskilt stöd ger	Speciallärare / lärare
Utvärdering av individuell plan, minst en gång per läsår i samråd med vårdnadshavare	Speciallärare / lärare / elevhandledare
Beslut om bildandet av undervisningsgrupper där det ingår en eller flera elever som har fått ett beslut om särskilt stöd eller elever som omfattas av förlängd läroplikt.	Rektor / bildningschef / bildningsnämndens svenska/finska sektion
Beslut om särskilt stöd granskas under åk 2 och under åk 6	Bildningschef

Schema över kartläggningar som utförs av speciallärare

Klasslärarna gör en utvärdering av matematikkunskaperna i slutet av varje årskurs eller i början av varje årskurs

Förskolan:

- KTI - kontrollerad teckneiakttagelse, september-oktober (görs i små grupper) upprepning vid behov av KTI-test (senast v. 7)
- Talstatus-kartläggning av uttalet, september-oktober (görs enskilt)
- Bild & ord-test, maj (görs enskilt)
- Test av begrepp (enskilt eller i grupp)
- Hörförståelse, under vårterminen (enligt behov, i grupp eller enskilt)
- MAVALKA-matematikkunskaper finns att tillgå vid behov (görs enskilt)

Åk 1

- Bokstavskänning, augusti (enskilt)
- Visuell perception-rita lika, augusti (enskilt)
- Fonolek-språklig medvetenhet, september-oktober (i grupp, vid behov enskilt)
- MAVALKA-matematikkunskaper (vid behov, görs enskilt)
- Rättstavning, april-maj
- Läsförståelse, april-maj
- H4 läshastighet, maj (enskilt)

Åk 2

- Läsförståelse, oktober
- Rättstavning, april-maj
- H4 läshastighet, maj (enskilt)

Åk 3

- Läsförståelse, oktober (vid behov)
- Rättstavning, april-maj

Åk 4

- Rättstavning, april-maj
- Läsförståelse, april-maj
- H4 läshastighet, maj (enskilt)

Åk 5

- Läsförståelse, april-maj

Åk 6

- Ordkunskapsprov, januari-februari
- Läsförståelse, april-maj

Åk 8

- Läsförståelse, ordförståelse, stavning, oktober-februari.

Skolkuratorns arbetsuppgifter

Skolkuratoren är skolans socialarbetare som betjänar elever, elevgrupper, vårdnadshavare och skolsamfundet. Skolkurator arbetar för att förebygga elevers problem genom att stöda deras sociala och psykiska uppväxt och utveckling. Skolkuratorns uppgift är att befrämja och utveckla skolans psykosociala välbefinnande och stärka skolgemenskapen. Till skolkuratorns uppgifter hör bl.a. sociala utredningar och bedömningar av elevens helhetssituation, nätverksarbete, samarbete med barnskyddet och planering av stöd till elever som lever i socialt svåra förhållanden.

Skolkuratorns konkreta uppgifter i Kimitoöns kommun:

- psykosociala kartläggningsdiskussioner i årskurserna 2, 4, 6, 7, 8 samt första och andra årets studerande i Kimitoöns gymnasium
- regelbundna individuella elevkontakter
- konsultation till lärare
- föräldrarådgivning
- samarbete med förskolan
- deltagande i elevvårdsteamens arbete
- samarbete enligt behov med olika myndigheter och aktörer
- deltagande i olika förebyggande projekt och verksamheter i skolorna.

Skolpsykologens arbetsuppgifter

Skolpsykologen arbetar inom den kommunala bashälsovården.

Eleven kan komma till skolpsykologens mottagning antingen i skolan eller på psykologmottagningen efter behov och enligt överenskommelse. Ingen remiss behövs men för besök ska man beställa tid på förhand.

Skolpsykologen kan kontaktas av eleven själv, föräldrar och vårdnadshavare, lärare, skolkurator eller hälsovårdspersonal om det är något man oroar sig över eller något som försvårar barnets eller elevens skolgång.

Skolpsykologens konkreta uppgifter i Kimitoöns kommun:

- Psykologiska utredningar, testningar, diagnostisering vid t.ex. inlärningssvårigheter, beteendeproblematik, koncentrationssvårigheter
- Skolmognadsbedömningar, för 5-6 -åringar
- Stödsamtal för barn och ungdomar: personlig utveckling, stress, kriser, skoltrötthet, kamratrelationer
- Deltagande i elevvårdsteamens arbete
- Konsultationer och handledning till skolans/förskolans personal
- Samarbete med daghem, förskolor, barnrådgivningar, socialmyndigheter och specialistsjukvård

Skolhälsovårdens uppgifter

Skolhälsovården är en del av den kommunala bashälsovården, och omfattar hälsovård för grundskoleelever fr.o.m. åk 1 t.o.m. åk 9 och i gymnasiet t.o.m. III.

Skolhälsovården förverkligas enligt Social- och Hälsovårdsministeriets förordning gällande skolhälsovård.

Målet för skolhälsovården är att trygga barnets och den ungas sunda tillväxt och utveckling för att kunna klara av skolgången i enlighet med sina förutsättningar.

Skolhälsovårdens verksamhet är inriktat på

Skolans miljö hälsoförhållanden
social samverkan, kamratrelationer
skolarbetets inverkan på eleven

Individuell hälsovård möjligast god fysisk och psykisk hälsa
sunda levnadsvanor
balanserad tillväxt.

Hälsovårdaren träffar varje elev minst en gång under ett läsår. I skolhälsovården deltar förutom hälsovårdaren även läkare, psykolog och fysioterapeut. Skolläkaren utför hälsokontroller på eleverna i åk 1, åk 5, åk 8 och gymnasiets andra års studerande.

Hälsovårdaren samordnar och utför den individuella vården såsom:

- personlig kontakt /stödsamtal
- hälsogranskningar
- vaccinationer
- hälsofostran, rådgivning i frågor gällande hälsa
- första hjälp
- vid behov remittering vidare
- stöd till elever med kronisk sjukdom
- vid behov kontakt till t.ex. sociala myndigheter

Skolhälsovårdaren medverkar i olika grupper och projekt såsom:

- elevvårdsteam
- nätverksmöten
- deltar vid behov i skolornas temadagar
- samarbetar med övriga personer som jobbar med barn och ungdomar, t.ex. kommunens fritidsenhet.

Hälsovårdaren har ett tätt samarbete med lärarna och elevvårdspersonalen. Hälsovårdaren ger råd gällande elevernas hälsa, vid problemsituationer mm.

Hälsogranskningar / Terveystarkastukset 2011
Skolhälsovården / Kouluterveydenhuolto

Åk / lk	skolstart/ koulunalk.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Gy 1	Gy 2
Omfattande hälsoktrl		x				x			x			x
Laaja terv.tark.		x				x			x			x
Frågeformulär	x (föräldr.)			x (föräldr.)		x (elev + för.)		x (elev)			x (elev)	
Kyseilyomake	x (vanh.)			x (vanh.)		x (oppil. + vanh.)		x (oppil.)			x (elev)	
Vikt och längd	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Pituus ja paino	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Rygg / hällning	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Selkä / ryhti	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Hörsel / Kuulo	x	vb/tarv.				x			x			x
Syn / Näkö	x	x	vb / tarv.	x	vb / tarv	x	vb / tarv		x	vb / tarv	x	vb / tarv
Färgsyn / Värimäkö								x				
Blodtryck/Verenpaine	x					x			x		x	x
Hb-ktrl		vb / tarv	vb / tarv	vb / tarv	vb / tarv	vb / tarv	vb / tarv	vb / tarv	vb / tarv	vb / tarv	vb / tarv	vb / tarv
Hälsointyg / Terv.tod.									x			
Vacc.intyg / rok.tod.										x		

Omfattande hälsoktrl innefattar även läkargranskning / Laaja terv.tark. sisältää myös lääkärintarkastuksen.

Genomgång av skolan / undervisningsutrymmen var 3: e år tillsammans med skolans repr., elevernas repr. hälsoinspektör, företagshälsovård / arbetarskyddet.

Koulu yhteisön / opiskeluympäristön terveellisyys ja turvallisuus läpikäynnin ja turvallisuu läpikäynnin joka 3 vuosi koulun edustajan, opiskelijoiden edustajan, terv.tarkastajan ja henkilöstön työterveyshuollon / -yhteistyön kanssa.

Schema för tandvårdens granskningar

Eleverna i den grundläggande utbildningen granskas enligt följande schema

Klass 1, hela årskullen

tandvårdaren eller hygienisten

Klass 2, inkallas i grupper till ”tandborstarskola”

tandvårdaren

Klass 3, hela årskullen

tandläkare

Klass 5, hela årskullen

tandläkare

Klass 8, hela årskullen

tandläkare

Till 17-åringarna skickas en uppmaning att reservera tid till tandgranskning.

Utöver de schemalagda granskningarna ges vård enligt individuell vårdplan.

I en individuell vårdplan kan ingå bl.a.

- besök hos profylaxskötaren antingen som granskning under ett mellanår eller på profylaktisk tandvård
- årliga besök hos tandläkare på grund av t.ex. kariesrisk eller för granskning av bettutvecklingen.
